EIROPAS KOPIENU KOMISIJA

Briselē, 9.11.2005
COM(2005) 558 galīgā redakcija

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS
par principiem, prioritātēm un nosacījumiem, kas ietverti Eiropas partnerībā ar Serbiju un Melnkalni, ieskaitot Kosovu, kā noteikts ANO Drošības padomes 1999. gada 10. jūnija Rezolūcijā Nr. 1244

(iesniegusi Komisija)
{SEK(2005) 1423}
{SEK(2005) 1428}

PASKAIDROJUMA RAKSTS

Saloniku sanāksmē 2003. gada 19. un 20. jūnijā Eiropadome atkārtoti apliecināja savu apņemšanos sniegt pilnīgu un efektīvu atbalstu Rietumbalkānu valstu Eiropas perspektīvai. Tā atbalstīja Padomes 2003. gada 16. jūnija secinājumus par Rietumbalkānu valstīm, ieskaitot pielikumu „Saloniku darba kārtība Rietumbalkāniem: ceļā uz Eiropas integrāciju", ar kuru tika ieviestas Eiropas partnerības kā līdzeklis, lai īstenotu Rietumbalkānu valstu Eiropas perspektīvu.

Komisija 2004. gada sākumā paziņoja par pirmo partnerību ar Serbiju un Melnkalni, ieskaitot Kosovu, kā noteikts ANO Drošības padomes 1999. gada 10. jūnija Rezolūcijā Nr. 1244. Padome pieņēma partnerību 2004. gada 14. jūnijā. Komisija uzskata, ka ir jāatjaunina šī pirmā partnerība, pamatojoties uz konstatējumiem, kas atspoguļoti 2005. gada progresa ziņojumā par Serbiju un Melnkalni.

Atjaunotās Eiropas partnerības pamatā ir Padomes 2004. gada 22. marta Regulas (EK) Nr. 533/2004 noteikumi. Tajā norādītas īstermiņa un vidēja termiņa prioritātes, valstij gatavojoties tālākai integrācijai Eiropas Savienībā. Lai īstenotu Eiropas partnerību, tiek sagaidīts, ka Serbijas un Melnkalnes kompetentās iestādes izstrādās plānu, kurā ietvers grafiku un atsevišķos pasākumus, kurus šim nolūkam iecerējusi veikt Serbija un Melnkalne. Tā kā Kosova pašlaik ir pakļauta starptautiskai pagaidu pārvaldei atbilstoši ANO Drošības padomes Rezolūcijai Nr. 1244, ANO pagaidu pārvaldes Kosovā vadībā jāizstrādā atsevišķs plāns, kurā tiktu ņemtas vērā prioritātes attiecībā uz Kosovu. Izmantojot progresa ziņojumus un atbilstoši Stabilizācijas un asociācijas procesam izveidotās struktūras, Komisija regulāri uzraudzīs panākumus, kas gūti, īstenojot prioritātes.

Eiropas partnerības prioritātes veidos programmas izstrādes pamatu Kopienas finansiālajam atbalstam, kuru turpinās sniegt, izmantojot attiecīgos finanšu instrumentus, īpaši Padomes 2000. gada 5. decembra Regulu (EK) Nr. 2666/2000 *(CARDS)*.

Ierosinātajam lēmumam nav finansiālas ietekmes. Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisija aicina Padomi pieņemt pievienoto Padomes lēmuma projektu.

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par principiem, prioritātēm un nosacījumiem, kas ietverti Eiropas partnerībā ar Serbiju un Melnkalni, ieskaitot Kosovu, kā noteikts ANO Drošības padomes 1999. gada 10. jūnija Rezolūcijā Nr. 1244

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu,

ņemot vērā Padomes Regulu (EK) Nr. 533/2004 par Eiropas partnerību izveidi atbilstoši Stabilizācijas un asociācijas procesam un īpaši tās 2. pantu[1],

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

(1) Eiropadome atbalstīja Eiropas partnerību ieviešanu kā līdzekli, lai īstenotu Rietumbalkānu valstu Eiropas perspektīvu atbilstoši Stabilizācijas un asociācijas procesam.

(2) Padomes Regulas (EK) Nr. 533/2004 2. pantā teikts, ka Padomei ar kvalificētu vairākumu pēc Komisijas priekšlikuma jālemj par Eiropas partnerību principiem, prioritātēm un nosacījumiem, kā arī par turpmākajiem pielāgojumiem.

(3) Padomes Regulā (EK) Nr. 533/2004 arī teikts, ka Eiropas partnerību īstenošanas kontroli nodrošinās, izmantojot atbilstoši Stabilizācijas un asociācijas procesam izveidotos mehānismus un Komisijas progresa ziņojumus.

(4) Ir jāatjaunina pirmā Eiropas partnerība, lai noteiktu turpmākā darba jaunās prioritātes, pamatojoties uz konstatējumiem, kas atspoguļoti 2005. gada progresa ziņojumos par Serbijas un Melnkalnes, kā arī Kosovas, kā noteikts ANO Drošības padomes 1999. gada 10. jūnija Rezolūcijā Nr. 1244 (turpmāk – Kosova (ANODPR 1244)), gatavošanos tālākai integrācijai Eiropas Savienībā.

(5) Lai sagatavotos tālākai integrācijai Eiropas Savienībā, Serbijas un Melnkalnes kompetentajām iestādēm jāizstrādā plāns, kurā jāatspoguļo grafiks un atsevišķi pasākumi Eiropas partnerības prioritāšu īstenošanai. Tā kā Kosova pašlaik ir pakļauta starptautiskai pagaidu pārvaldei atbilstoši ANODPR 1244, ANO pagaidu pārvaldes Kosovā vadībā jāizstrādā atsevišķs plāns, kurā tiktu ņemtas vērā prioritātes attiecībā uz Kosovu,

[1] OV L 86, 24.03.2004., 1. lpp.

IR NOLĒMUSI ŠĀDI.

1. pants

Saskaņā ar Padomes Regulas (EK) Nr. 533/2004 1. pantu Eiropas partnerības ar Serbiju uu Melnkalni, ieskaitot Kosovu (ANODPR 1244), principi, prioritātes un nosacījumi ir izklāstīti pielikumā, kas ir šā lēmuma sastāvdaļa.

2. pants

Eiropas partnerību īstenošanu kontrolē, izmantojot atbilstoši Stabilizācijas un asociācijas procesam izveidoto mehānismu kopumu un Komisijas progresa ziņojumus.

3. pants

Lēmums stājas spēkā trešajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Briselē,

Padomes vārdā —
priekšsēdētājs

PIELIKUMS

SERBIJA UN MELNKALNE, IESKAITOT KOSOVU: 2005. GADA EIROPAS PARTNERĪBA

1. IEVADS

Eiropadome atbalstīja Eiropas partnerību ieviešanu kā līdzekli, lai īstenotu Rietumbalkānu valstu Eiropas perspektīvu atbilstoši Stabilizācijas un asociācijas procesam.

Padome 2004. gada 14. jūnijā pieņēma pirmo partnerību ar Serbiju un Melnkalni, ieskaitot Kosovu (ANODPR 1244). Ir jāatjaunina šī pirmā partnerība, pamatojoties uz konstatējumiem, kas atspoguļoti 2005. gada progresa ziņojumos par Serbiju un Melnkalni, un Kosovu (ANODPR 1244). Otrajā Eiropas partnerībā noteiktas jaunas rīcības prioritātes. Jaunās prioritātes ir pielāgotas īpašajām vajadzībām un gatavības pakāpei, un nepieciešamības gadījumā tās atjauninās. Ar Eiropas partnerību tiek nodrošināta arī Serbijai un Melnkalnei, ieskaitot Kosovu (ANODPR 1244), sniedzamā finansiālā atbalsta vadība.

Tiek sagaidīts, ka Serbijas un Melnkalnes kompetentās iestādes izstrādās plānu, kurā atspoguļos grafiku un atsevišķus pasākumus Eiropas partnerības prioritāšu īstenošanai. Tā kā Kosova pašlaik ir pakļauta starptautiskai pagaidu pārvaldei atbilstoši ANO Drošības padomes Rezolūcijai Nr. 1244, ANO pagaidu pārvaldes Kosovā vadībā jāizstrādā atsevišķs plāns, kurā tiktu ņemtas vērā prioritātes attiecībā uz Kosovu.

2. PRINCIPI

Visu līdz pievienošanās dienai atlikušo posmu Rietumbalkānu valstu Eiropas kurss ir pakļauts Stabilizācijas un asociācijas procesam.

Noteiktās galvenās prioritātes attiecas uz spēju izpildīt 1993. gada Eiropadomes Kopenhāgenas sanāksmē izvirzītos kritērijus un Stabilizācijas un asociācijas procesam paredzētos nosacījumus, īpaši nosacījumus, kurus Padome norādīja 1997. gada 29. aprīļa un 1999. gada 21. un 22. jūnija secinājumos, 2000. gada 24. novembra Zagrebas sammita noslēguma deklarāciju un Saloniku darba kārtību.

3. PRIORITĀTES

Šajā Eiropas partnerībā norādītās prioritātes ir izraudzītas tā, ka ir reāli sagaidāms, ka Serbija un Melnkalne, ieskaitot Kosovu (ANODPR 1244), nākamajos gados pilnībā vai lielā mērā varēs tās izpildīt. Atšķir īstermiņa prioritātes, kuras jāizpilda viena vai divu gadu laikā, un vidēja termiņa prioritātes, kuras jāizpilda trīs vai četru gadu laikā. Prioritātes attiecas gan uz tiesību aktiem, gan uz to īstenošanu.

Ņemot vērā ievērojās izmaksas, kas rodas, izpildot visas ES prasības, kā arī šo prasību sarežģītību dažās jomās, šajā partnerībā vēl nav iekļauti visi nozīmīgie uzdevumi. Nākotnes partnerībās iekļaus turpmākās prioritātes saskaņā ar valsts veikto attīstību.

No īstermiņa prioritātēm izraudzījās galvenās prioritātes un apkopoja prioritāšu sarakstu sākumā. Galvenās prioritātes nav sarindotas to nozīmīguma secībā.

Prioritātes attiecībā uz Serbiju un Melnkalni un uz Kosovu īpaši attiecināmās prioritātes ir norādītas pievienotajos sarakstos.

4. PROGRAMMAS IZSTRĀDE

Kopienas palīdzību Rietumbalkānu valstīm atbilstoši Stabilitātes un asociācijas procesam sniegs, izmantojot pašreizējos finanšu instrumentus, īpaši saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 2666/2000[2]. Attiecīgi šim lēmumam nebūs finansiālas ietekmes. Serbijai un Melnkalnei, ieskaitot Kosovu (ANODPR 1244), ir pieejami vairākvalstu un horizontālo programmu līdzekļi.

5. NOSACĪJUMU KOPUMS

Kopienas palīdzība Rietumbalkānu valstīm atbilstoši Stabilitātes un asociācijas procesam ir atkarīga no turpmākiem panākumiem, izpildot Kopenhāgenas kritērijus, kā arī no sasniegumiem īpašo Eiropas partnerības prioritāšu īstenošanā. Ja šie nosacījumi netiks izpildīti, Padome varētu veikt attiecīgus pasākumus, pamatojoties uz Padomes Regulas (EK) Nr. 2666/2000 5. pantu[3]. Kopienas palīdzība ir arī pakļauta Padomes 1997. gada 29. aprīļa un 1999. gada 21.–22. jūnija secinājumos definētajiem nosacījumiem jo īpaši attiecībā uz saņēmēja apņemšanos veikt demokrātiskas, ekonomiskas un institucionālas reformas.

6. UZRAUDZĪBA

Eiropas partnerības īstenošanu kontrolē, izmantojot atbilstoši Stabilizācijas un asociācijas procesam izveidotos mehānismus, īpaši Komisijas iesniegtos gada ziņojumus.

SERBIJA UN MELNKALNE[4]

3.1. Īstermiņa prioritātes

Galvenās prioritātes

– Pilnībā ievērot Konstitucionālo hartu un nodrošināt efektīvu valstu savienības darbību (īpaši attiecībā uz valsts tiesas kompetenci, valstu savienības parlamenta darbību un tiesību aktu pieņemšanu par ilgtspējīgu valstu savienības finansēšanu); izmantot konstruktīvu pieeju, īstenojot pilnvaru sadalījumu starp valstu savienību un republikām.

– Turpināt pielikt pastāvīgas pūles, lai īstenotu valsts pārvaldes reformu, ieskaitot civildienesta algu sistēmu, nodrošinātu pārredzamu pieņemšanu darbā, profesionalitāti un atbildīgumu; īpaši stiprināt Eiropas integrācijas struktūras visos līmeņos (ieskaitot nozaru ministrijas un parlamentus) un uzlabot to sadarbību.

– Neatlaidīgi veicināt tiesu sistēmas reformu, lai nodrošinātu tiesu sistēmas neatkarību, profesionalitāti un efektivitāti, jo īpaši, pārskatot darbā pieņemšanas un karjeras veidošanas sistēmu, tā, lai tās pamatā būtu tehniski un profesionāli kritēriji, izvairoties no politiskas ietekmes, un nodrošinātu tiesnešu atrašanos amatā bez pilnvaru termiņa ierobežojuma.

---

2 OV L 306, 7.12.2000., 1. lpp., kurā grozījumi veikti ar Regulu (EK) Nr. 2415/2001 (OV) L327, 12.12.2001., 3. lpp.

3 Padomes Regulas Nr. 2666/2000 5. pants:
„1. Cieņa pret demokrātijas principiem un likuma varu un pret cilvēktiesībām un minoritāšu tiesībām un pamatbrīvībām ir šīs regulas piemērošanas būtiska sastāvdaļa, un tā ir priekšnoteikums tiesībām uz Kopienas palīdzību. Ja šie principi netiek ievēroti, Padome ar kvalificētu vairākumu pēc Komisijas priekšlikuma var veikt attiecīgus pasākumus.
2. Komisijas palīdzība ir arī pakļauta Padomes 1997. gada 29. aprīļa secinājumos definētajiem nosacījumiem jo īpaši attiecībā uz saņēmēja apņemšanos veikt demokrātiskas, ekonomiskas un institucionālas reformas."

4 Neietverot Kosovu, kā noteikts ANO Drošības padomes Rezolūcijā Nr. 1244.

– Nodrošināt efektīvu demokrātisku militārās jomas kontroli, pastiprinot parlamentāro kontroli un izveidojot pārredzamu finanšu pārvaldību.

– Nodrošināt pilnīgu sadarbību ar Starptautisko Kara noziegumu tribunālu bijušajai Dienvidslāvijai *(ICTY)*.

– Pilnībā ievērot ANODPR 1244 un panākt intensīvāku dialogu ar Prištinu. Demonstrēt konstruktīvu pieeju attiecībā uz Kosovu.

Politiskās prasības

DEMOKRĀTIJA UN TIESISKUMS

Konstitūcijas jautājumi

– Pārstrādāt republiku konstitūcijas atbilstoši Eiropas standartiem.

Vēlēšanas

– *Serbijā:* pabeigt vēlēšanu likuma reformu (ieskaitot vēlētāju reģistru) saskaņā ar Demokrātisko institūciju un cilvēktiesību biroja ieteikumiem; pilnībā īstenot tiesību aktus par politisko partiju finansēšanu.

– *Melnkalnē:* depolitizēt vēlēšanu organizēšanu saskaņā ar Demokrātisko institūciju un cilvēktiesību biroja ieteikumiem un izveidot pārredzamu vēlēšanu kampaņu finansēšanas sistēmu.

Valsts pārvalde

– Serbijā: īstenot tiesību aktus, lai izveidotu ombuda biroju. Melnkalnē: nostiprināt ombuda biroja administratīvo spēju; nodrošināt, lai pienācīgi tiktu pārbaudīti ombuda ieteikumu izpildes rezultāti.

Tiesu sistēma

– Abās *republikās:* pieņemt un īstenot tiesību aktus par obligātu tiesnešu, prokuroru un par atbalsta uzdevumu veikšanu atbildīgo tiesu darbinieku sākotnējo un turpmāko apmācību un nostiprināt apmācību centrus; sākt racionalizēt tiesu sistēmu un modernizēt procedūras, īpaši komerctiesību jomā. Stiprināt kriminālvajāšanas sistēmas autonomiju, īpaši to prokuroru birojus, kuru kompetencē ietilpst organizētās noziedzības apkarošana. *Serbijā:* stiprināt tā prokurora biroju, kurš strādā kara noziegumu jomā; izveidot administratīvās un apelācijas tiesas.

Pretkorupcijas politika

– Abās *republikās:* pilnībā īstenot likumus par interešu konfliktiem.

– *Serbijā:* pieņemt un īstenot visaptverošu pretkorupcijas stratēģiju un pēc tām – sīki izstrādātus rīcības plānus, īpaši – izveidojot par īstenošanu atbildīgu iestādi.

– *Melnkalnē:* īstenot pretkorupcijas stratēģiju, īpaši – izveidojot par īstenošanu atbildīgu iestādi

CILVĒKTIESĪBAS UN MINORITĀŠU AIZSARDZĪBA

– Izpildīt visus atlikušos pienākumus, kas saistīti ar dalību Eiropas Padomē. Nodrošināt šo pienākumu vienotu efektīvu izpildi, izmantojot valstu savienību, īpaši – ņemot vērā Eiropas

Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvenciju un Eiropas Konvenciju par spīdzināšanas novēršanu.

– *Abās republikās:* veikt visaptverošu un pārredzamu rīcību visos gadījumos, kad ir aizdomas par ļaunprātīgu izturēšanos. Stiprināt iekšējās kontroles dienestus, kuri nodarbojas ar tiesībaizsardzības iestāžu darbinieku ļaunprātīgu izturēšanos.

– *Abās republikās:* uzlabot apstākļus cietumos, īpaši attiecībā uz neaizsargātajām grupām, piemēram, mazgadīgiem likumpārkāpējiem; nodrošināt pienācīgu ieslodzījuma apstākļu uzraudzību ilgtermiņa ieslodzītajiem un par organizēto noziedzību ieslodzītajām personām, nodrošināt brīvības atņemšanas iestādes personāla apmācību un uzlabot īpašu vajadzību iestādes. *Serbijā:* īstenot tiesību aktus attiecībā uz soda izciešanu.

– Pieņemt visaptverošus diskriminācijas novēršanas tiesību aktus.

– *Serbijā:* panākt tiesību aktu par plašsaziņas līdzekļiem ievērošanu. Nodrošināt efektīvu raidorganizāciju padomes neatkarību, kā arī godīgu un pārredzamu raidīšanas frekfenču piešķiršanu plašsaziņas līdzekļu pakalpojumu sniedzējiem. Nodrošināt pilnīgu un savlaicīgu valstij piederošu raidorganizāciju pārveidi sabiedriskās raidorganizācijās; pabeigt Serbijas Radio un televīzijas pārveidi sabiedriskā raidorganizācijā atbilstoši Eiropas standartiem. Pilnībā īstenot likumu par brīvu piekļuvi informācijai. *Melnkalnē:* pieņemt likumu, lai nodrošinātu piekļuvi valsts informācijai. Turpināt Melnkalnes Radio un televīzijas pārveidi sabiedriskā raidorganizācijā.

– *Serbijā:* finansiāli un citādi veicināt pilsoniskās sabiedrības organizāciju attīstību, īpaši – pieņemot likumu par savienībām un tiesību aktus par ārvalstu NVO juridisko statusu. *Melnkalnē:* pieņemt stratēģiju par NVO un valdības iestāžu sadarbību.

– *Serbijā:* pieņemt piemērotus tiesību aktus par īpašuma atgūšanu un nodrošināt to pilnīgu īstenošanu, īpaši – risinot jautājumu par (valsts īpašuma) pilsētu īpašumu. *Melnkalnē:* pilnībā īstenot tiesību aktus par īpašuma atgūšanu.

– Nodrošināt pienācīgu *valstu savienības* un *republiku* sadarbību un attiecīgajā gadījumā – provinču un vietējā līmenī attiecībā uz minoritāšu tiesību likumdošanas pamatu un praktisko tiesību aizsardzību. Īstenot stratēģijas un rīcības plānus, lai integrētu čigānus, ieskaitot tādas personas, kas atgriežas. *Serbijā:* stiprināt minoritāšu padomju darbību. Veicināt labas attiecības starp tautībām, īpaši – veicot piemērotus pasākumus izglītības jomā. Veicināt minoritāšu dalību tiesu sistēmas un tiesībaizsardzības iestādēs. *Melnkalnē:* pieņemt likumu par minoritāšu tiesību aizsardzību.

REĢIONĀLIE JAUTĀJUMI UN STARPTAUTISKĀS SAISTĪBAS

– Pilnībā ievērot Deitonas līgumu.

– Stiprināt reģionālo sadarbību un labas kaimiņattiecības. Noslēgt un īstenot nolīgumus ar kaimiņvalstīm, īpaši par brīvu tirdzniecību, pārrobežu sadarbību, cīņu pret organizēto noziedzību, nelegālu tirdzniecību un kontrabandu, tiesu iestāžu sadarbību, robežu pārvaldību, vidi, transportu un enerģētiku.

– Nodrošināt pienācīgu *valstu savienības* un *republiku* sadarbību attiecībā uz bēgļu un valsts iekšienē pārvietoto personu tiesību likumdošanas pamatu un praktisko tiesību aizsardzību. Atcelt visus diskriminējošos noteikumus, īpaši *Melnkalnē*, darba tirgus, īpašuma tiesību piekļuves, tiesiskās aizsardzības un pilsonības ieguves jomā; garantēt netraucētu piekļuvi veselības aprūpes pakalpojumiem un personiskajiem dokumentiem. Nodrošināt reālas ilgstošas atgriešanās un integrācijas izvēles tiesības.

Ekonomiskās prasības

Serbijā:

– Saglabāt makroekonomisko stabilitāti. Turpināt nepieciešamo fiskālo pielāgošanu un konsolidāciju, lai palīdzētu samazināt ārējo nelīdzsvarotību un ierobežotu inflācijas spiedienu. Saglabāt piesardzīgu monetārās politikas virzību, atbalstot to ar atbilstošu valūtas kursa politiku. Īstenot samērīgu algu politiku un izvairīties no tāda valsts sektora algu pieauguma, kas pārsniedz produktivitātes kāpumu. Uzraudzīt straujo kredītu pieaugumu un pielāgot saprātīgus noteikumus. Turpināt izstrādāt un īstenot pensijas sistēmas reformu un turpināt veselības apdrošināšanas reformu.

– Turpināt formalizēt „ēnu" ekonomiku un paplašināt nodokļu bāzi, ieviešot valsts izdevumu pārvaldības sistēmu (valsts kases, valsts iekšējā finanšu kontrole) un visaptverošas nodokļu reformas, tiecoties samazināt izņēmumu skaitu un panākt zemākas likmes, īpaši attiecībā uz nodokļiem, kas saistīti ar darbu.

– Paātrināt lielu kolektīvā īpašumā esošu uzņēmumu un valsts uzņēmumu pārstrukturēšanu un privatizāciju, lai stiprinātu finanšu disciplīnu un uzņēmumu disciplīnu. Turpināt bankrota procedūras nerentabliem kolektīvā īpašumā esošiem uzņēmumiem ar lieliem parādiem, lai samazinātu kvazifiskālos zaudējumus. Paātrināt lielu valsts komunālo pakalpojumu uzņēmumu pārstrukturēšanu. Nodrošināt pietiekamu budžeta resursu piešķiršanu, lai segtu atlaišanas un pārstrukturēšanas rezultātā radušās izmaksas.

– Pabeigt banku sektora reformu, īpaši valsts īpašumā esošu banku privatizāciju. Turpināt apdrošināšanas nozares pārstrukturēšanu un privatizāciju.

– Reformēt regulēto un administrēto cenu sistēmu. Īpaši turpināt pielāgot enerģijas cenas līdz līmenim, kas nepieciešams, lai segtu izdevumus, vienlaikus pakāpeniski ar tiešiem pārskaitījumiem aizvietojot cenu subsīdijas, kas pieejamas patērētājiem ar zemiem ienākumiem.

– Izveidot stabilu un darbojošos zemes/nekustamā īpašuma tirgu. Sagatavot tiesību aktus par kadastru.

– Turpināt veicināt nodarbinātību un apkarot bezdarbu, īpaši ar profesionālās apmācības un darba tirgus reformu palīdzību, piedaloties visām iesaistītajām personām; uzlabot valsts nodarbinātības dienestu darbību un nodrošināt politikas īstenošanai pietiekamus personāla un finanšu resursus.

– Turpināt veikt nepieciešamos pielāgojumus Serbijas tirdzniecības režīmos, lai tos saskaņotu ar autonomajiem tirdzniecības pasākumiem, PTO noteikumiem un turpmāko SAN.

Melnkalnē:

– Saglabāt makroekonomisko stabilitāti. Turpināt nepieciešamo fiskālo pielāgošanu un konsolidāciju, lai samazinātu ārējo nelīdzsvarotību.

– Ieviest valsts izdevumu pārvaldības sistēmu.

– Nodrošināt elastīgus cenu veidošanas mehānismus darba tirgū. Īstenot likumu par nodarbinātību, uzlabot valsts nodarbinātības dienestu darbību un nodrošināt politikas īstenošanai pietiekamus personāla un finanšu resursus.

– Pabeigt cenu liberalizēšanu. Turpināt pielāgot enerģijas cenas līdz līmenim, kas nepieciešams, lai segtu izdevumus, ieviešot jaunu sistēmu elektrības tarifu noteikšanai. Pakāpeniski ar tiešiem pārskaitījumiem aizvietot visas spēkā esošās cenu subsīdijas, kas pieejamas patērētājiem ar zemiem ienākumiem.

– Paātrināt valsts uzņēmumu pārstrukturēšanu. Pabeigt kolektīvā īpašumā esošu uzņēmumu privatizāciju. Pieņemt un īstenot likumu par apdrošināšanas uzraudzību.

– Izveidot stabilu un darbojošos zemes/nekustamā īpašuma tirgu. Pieņemt likumu par teritorijas plānošanu un likumu par zemi būvniecībai, un nodrošināt to efektīvu īstenošanu.

– Turpināt veikt nepieciešamos pielāgojumus Melnkalnes tirdzniecības režīmos, lai tos saskaņotu ar autonomajiem tirdzniecības pasākumiem, PTO noteikumiem un turpmāko SAN.

Eiropas standarti

IEKŠĒJAIS TIRGUS

– Novērst pašreizējos šķēršļus un izvairīties no jauniem šķēršļiem valstu savienības iekšējā tirgū. Nodrošināt iekšzemes un ārvalstu tirgus dalībnieku piekļuvi visam valstu savienības tirgum attiecībā uz precēm, pakalpojumiem, kapitālu un personām. Nodrošināt likumdošanas konsultācijas un piemērot savstarpējas atzīšanas principu visiem republiku lēmumiem par piekļuvi tirgum.

Preču brīva aprite

– Turpināt pielikt pūles, lai pielāgotu noteikumus un regulējumu par standartizāciju, sertificēšanu, metroloģiju, akreditēšanu un atbilstības novērtēšanu ES *acquis* ar nolūku radīt tirdzniecībai labvēlīgus nosacījumus. Sākt pieņemt Eiropas standartus.

– Izveidot iekšēju konsultāciju un informēšanas mehānismu par jauniem tehniskiem regulējumiem, kuri ietekmē tirdzniecību, pirms to pieņemšanas.

– Izveidot tiesisko pamatu un administratīvo spēju aktīvai patērētāju aizsardzībai saskaņā ar ES patērētāju aizsardzības politiku.

Kapitāla brīva kustība

– Ieviest korespondentkontu sistēmu bankās, lai nodrošinātu kapitāla brīvu kustību starp republikām.

Muita un nodokļi

– Turpināt pielāgot muitas tiesību aktus un procedūras ES *acquis*. Turpināt modernizēt muitas pārvaldes, lai nodrošinātu augsta līmeņa administratīvo spēju un cīnītos pret korupciju, pārrobežu noziedzību un nodokļu nemaksāšanu. Stiprināt administratīvo sadarbību un nodrošināt to saistību pastāvīgu ievērošanu, kuras attiecas uz preferenciālu tirdzniecības pasākumu (izcelsme) īstenošanu.

– Turpināt tuvināt nodokļu tiesību aktus ES *acquis*. Uzlabot nodokļu likumu īstenošanu, uzmanību veltot nodokļu iekasēšanai un kontrolei, lai samazinātu krāpšanu nodokļu jomā.

– Apņemties ievērot rīcības kodeksa principus attiecībā uz uzņēmējdarbības aplikšanu ar nodokļiem un nodrošināt to, ka jauni pasākumi nodokļu jomā atbilst šiem principiem.

Konkurence

– Ieviest pretmonopolu režīmus, kas ir piemērojami visām izpausmēm, kuras ir pretrunā ar konkurences principu. Nodrošināt administratīvo spēju, lai efektīvi un neatkarīgi panāktu šo noteikumu ievērošanu.

– Stiprināt valsts atbalsta koordinācijas dienestus un radīt valsts atbalsta pilnīgu pārredzamību kā pirmo pasākumu ceļā uz valsts atbalsta kontroli.

Valsts iepirkums

– Izveidot saskanīgas un efektīvas valsts iepirkuma sistēmas abās republikās. Nodrošināt pārredzamas procedūras neatkarīgi no attiecīgā līguma vērtības un Serbijas, Melnkalnes un ES piegādātāju vai pakalpojumu sniedzēju nediskrimināciju.

Intelektuālā īpašuma likums

– Turpināt stiprināt intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzību, pieņemot vēl nepieciešamos likumus un statūtus. Nodrošināt noteikumos paredzētos sodus un stiprināt īstenošanas un izpildes spēju šajā jomā, īpaši robežDienestos.

Statistika

– Abās *republikās:* izveidot uzticamu ekonomisko statistiku. Pārstrādāt un pieņemt ģenerālplānu par statistiku, lai uzlabotu kvalitāti un padziļinātu statistikas darbības jomu. Koordinēt tā īstenošanu starp republikām un ar valstu savienību. Veicināt lauksaimniecības jomas statistikas vākšanu un apstrādi atbilstoši ES standartiem un metodikai; pabeigt saskaņošanas procesu ar HS nomenklatūru 2000–2002. *Serbijā:* pieņemt tiesību aktus par statistiku.

NOZARU POLITIKA

Rūpniecība un MVU

– Abās *republikās:* turpināt īstenot Eiropas Mazo uzņēmumu hartu.

– *Serbijā:* turpināt īstenot jauno paātrināto uzņēmumu reģistrēšanas sistēmu un ieviest raitākas licencēšanas procedūras. Turpināt ieviest regulējošās darbības ietekmes novērtējumus. Uzlabot uzņēmējdarbības lobēšanas un pārstāvēšanas iespējas. Turpināt veidot vietējās/reģionālās uzņēmējdarbības atbalsta struktūras (kopas, izveides centri, uzņēmējdarbības/tehnoloģiju parki).

– *Melnkalnē:* stiprināt jaunizveidoto autonomo ieguldījumu veicināšanas aģentūru. Turpināt īstenot valsts garantiju fondu. Uzlabot uzņēmējdarbības lobēšanu/konsultēšanu. Pastiprināt pūles, lai racionalizētu un paātrinātu licenču piešķiršanas sistēmu. Ieviest „kluso apstiprinājumu" licencēšanā un reģistrēšanā. Sākt ieviest regulējošās darbības ietekmes novērtējumus. Uzlabot piekļuvi finansējumam un veidot uzņēmējdarbības atbalsta struktūras (kopas, izveides centri, uzņēmējdarbības/tehnoloģiju parki).

Lauksamniecība un zivsaimniecība

– *Serbijā:* turpināt stiprināt administratīvo spēju, lai noteiktu un īstenotu politiku. Pieņemt un sākt īstenot pamata tiesību aktus pārtikas nekaitīguma, veterinārajā un fitosanitārajā jomā; uzlabot veterinārās, fitosanitārās un sanitārās laboratorijas, uzraudzības inspekcijas un kontroles pie ārējām robežām; pabeigt liellopu identificēšanas un reģistrēšanas sistēmas izveidi.

– *Melnkalnē:* turpināt stiprināt administratīvo spēju, lai noteiktu un īstenotu politiku. Īstenot likumu par veterinārajiem jautājumiem (ieskaitot zvejniecības produktus) un uzlabot veterinārās un fitosanitārās laboratorijas; pastiprināt kontroles. Pastiprināt pūles, lai pielāgotu tiesību aktus ES *acquis* veterinārajā un fitosanitārajā jomā. Pielāgot liellopu identificēšanas un reģistrēšanas sistēmu ES prasībām.

Vide

– *Serbijā:* turpināt tuvināt tiesību aktus ES tiesību aktiem un standartiem (gaisa piesārņojums, atkritumu apsaimniekošana un dabas aizsardzība); pieņemt un sākt īstenot valsts vides aizsardzības stratēģiju. Stiprināt jo īpaši to institūciju un iestāžu administratīvo spēju, kuras atbild par plānošanu, atļauju izsniegšanu, inspekcijām un uzraudzību, kā arī projektu vadību. Izstrādāt daudzgadu plānu ieguldījumu finansēšanai. Īstenot pieņemtos tiesību aktus, īpaši par vides novērtējumiem un rūpniecības piesārņojumu. Sākt tādas iekārtas būvniecību, kas paredzēta bīstamu atkritumu apstrādei un drošai apglabāšanai.

– *Melnkalnē:* turpināt tuvināt tiesību aktus ES tiesību aktiem un standartiem, īpaši vides aizsardzības pamata tiesību aktus. Pieņemt un panākt pieņemto tiesību aktu ievērošanu. Izstrādāt visaptverošu vides aizsardzības stratēģiju (ūdens, atkritumi, gaiss). Pieņemt zemes izmantošanas plānu; pieņemt ilgtspējīgas attīstības stratēģiju un nozaru stratēģijas (integrēta piekrastes zonu pārvaldība, bioloģiskā daudzveidība, klimata pārmaiņas). Stiprināt administratīvo spēju.

Transporta politika

– Pabeigt programmu un turpināt pielāgot tiesību aktus aviācijas jomā ES *acquis*, ņemot vērā Eiropas Kopējo gaisa telpu *(ECAA)*.

– Īstenot Saprašanās memorandu par Dienvidaustrumeiropas galvenā reģionālā transporta tīkla izveidi, ieskaitot transporta novērošanas dienestu.

– *Serbijā:* pieņemt un īstenot valsts transporta stratēģiju (ceļu, dzelzceļa, aviācijas un ūdens transports), veltot uzmanību nozares ekonomiskajai dzīvotspējai. Īstenot likumu par dzelzceļu. Pabeigt ģenerālplānu par iekšzemes navigāciju.

– *Melnkalnē:* īstenot ceļu transporta likumu (ieskaitot attiecīgo īstenošanas struktūru izveidi). Sākt pietiekamu resursu rezervēšanu transporta infrastruktūru un iestāžu uzturēšanai.

Enerģētika

– Sākt īstenot saistības, kas pieņemtas Enerģētikas Kopienas līgumā.

– *Serbijā:* pilnībā īstenot enerģētikas likumu, kā arī nodrošināt neatkarīgās enerģētiku regulējošās iestādes netraucētu darbību; turpināt vides auditus elektrostacijās un vēršanos pret lielākajiem piesārņotājiem. Nodrošināt nodalīšanu, lai pārstrukturētu un privatizētu. Stiprināt nepieciešamās administratīvās struktūras. Veikt tālāku attīstību, lai izveidotu reģionālu enerģijas tirgu (tostarp uzlabojot savienojamību).

– *Melnkalnē:* pabeigt un īstenot enerģētikas attīstības stratēģiju, ieskaitot enerģijas efektivitātes stratēģiju; stiprināt Ekonomikas ministrijas administratīvo spēju enerģētikas jomā; nodalīt un pārstrukturēt elektroenerģijas uzņēmumu. Stiprināt enerģētikas regulatoru. Pabeigt iekšējā enerģijas tirgus pārstrukturēšanu un liberalizēšanu; privatizēt un/vai veicināt valsts/privāto partnerību izveidi nozarē.

Informācijas sabiedrība un plašsaziņas līdzekļi

– *Serbijā:* nodrošināt to, ka elektroniskās saziņas nozare tiek liberalizēta, ka regulējošās iestādes ir neatkarīgas un efektīvi darbojas un ka nozarēs ir pieņemti un tiek piemēroti nepieciešamie likumi un politika.

– *Melnkalnē:* veicināt konkurenci tirgū, stiprinot telekomunikāciju dienestu, īpaši ieviešot nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu konkurenci, un izvirzot noteikumus starpsavienojumu maksai.

Finanšu kontrole

– Izstrādāt valsts iekšējās finanšu kontroles stratēģiju.

TIESISKUMS, BRĪVĪBA UN DROŠĪBA

Vīzas, robežkontrole, patvērums un migrācija

– Izstrādāt *valstu savienības* līmeņa pieeju integrētai robežu pārvaldībai un nodrošināt saskanīgu īstenošanu *republiku* līmenī saskaņā ar attiecīgo saprašanās memorandu. Pēc Ohridas reģionālās konferences 2003. gada maijā par robežu drošību un pārvaldību īstenot īstermiņa pasākumus, kurus ir pieņēmusi valdība.

– *Serbijā:* veikt konkrētus pasākumus, lai īstenotu paraugpraksi attiecībā uz robežpoliciju; nekavējoties turpināt robežkontroles demilitarizāciju, saskaņojot darbību ar valstu savienības iestādēm.

– *Melnkalnē:* turpināt stiprināt civilo robežkontroli (ieskaitot apmācību un aprīkojumu, kas atbilst ES standartiem).

– Izstrādāt *valstu savienības* līmeņa pieeju jautājumiem, kas saistīti ar vīzām, patvērumu un migrāciju saskaņā ar Konstitucionālo hartu, īpaši – pilnībā saskaņojot republikās piemērotos vīzu režīmus. Izveidot mehānismus, lai uzraudzītu saskaņotu šīs politikas īstenošanu *republiku* līmenī.

– Pieņemt patvēruma likumus abās republikās un turpināt noslēgt un īstenot atpakaļuzņemšanas nolīgumus. Serbijā: uzlabot patvēruma meklētāju un bēgļu uzņemšanas centru spēju un infrastruktūru. Melnkalnē: veikt plānoto patvēruma meklētāju un bēgļu uzņemšanas centru būvniecību.

Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšana

– Abās *republikās:* nodrošināt tiesību aktu, lai apkarotu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu, efektīvu īstenošanu un stiprināt finanšu policijas nodaļas.

Narkotikas

– Abās *republikās:* palielināt spēju, lai cīnītos pret narkotiku tirdzniecību, izstrādāt un sākt īstenot valsts narkomānijas apkarošanas stratēģiju saskaņā ar ES narkomānijas apkarošanas stratēģiju.

Policija

– Īstenot pieņemto institucionālo sistēmu attiecībā uz *republiku* sadarbību tieslietu un tiesībaizsardzības jomā, īpaši – pilnībā īstenojot saprašanās memorandu, kuru parakstīja attiecīgās Tieslietu un Iekšlietu ministrijas.

– *Serbijā:* pieņemt likumu par policiju, lai nodrošinātu profesionalitāti un atbildību.

– *Melnkalnē:* īstenot likumu par policiju un valsts drošības dienestu, kā arī nodrošināt profesionalitāti un atbildību.

Cīņa pret organizēto noziedzību un terorismu

– Izveidot efektīvus institucionālus mehānismus sadarbībai starp *republiku* dienestiem un formalizēt to sadarbību.

– Abās *republikās:* pieņemt tiesību aktus un izveidot spēju īpašuma atsavināšanai. Veicināt kriminālpolicijas informācijas uzkrāšanu. Pieņemt tiesību aktus par personas datu aizsardzību un veikt nepieciešamos pasākumus, lai noslēgtu sadarbības līgumu ar Interpolu. Pastiprināt cīņu pret cilvēku tirdzniecību, ieskaitot pienācīgas palīdzības sniegšanu un aizsardzību upuriem.

– Uzlabot starptautiskās sadarbības un attiecīgo starptautisko konvenciju terorisma jomā īstenošanas efektivitāti; uzlabot sadarbību un informācijas apmaiņu starp drošības dienestu struktūrām un ar citām valstīm; nepieļaut terorisma aktu finansēšanu un sagatavošanu.

3.2. Vidēja termiņa prioritātes

Politiskās prasības

DEMOKRĀTIJA UN TIESISKUMS

Valsts pārvalde

– Turpināt stiprināt par integrāciju Eiropā atbildīgās struktūras dažādu nozaru ministrijās un sadarbības mehānismus ar Eiropas integrācijas birojiem.

– *Serbijā:* turpināt pilnībā īstenot civildienesta un valsts pārvaldes likumus. Īstenot civildienesta cilvēkresursu izveides pasākumus. Stiprināt valsts pārvaldes spēju (politikas veidošana un ministriju sadarbība) valdības un vietējā līmenī; izveidot centralizētu algu maksāšanas sistēmu. Stiprināt ekonomiskās politikas veidošanas mehānismu. Pieņemt un īstenot decentralizācijas reformu, lai nodrošinātu pašvaldību dzīvotspēju.

– *Melnkalnē:* nodrošināt cilvēkresursu pārvaldības iestādes ilgtspēju. Stiprināt politikas veidošanas procesu. Īstenot decentralizācijas reformu.

Aizsardzības jomas reforma

– Turpināt bruņoto spēku pārstrukturēšanas procesu un reformu, ieskaitot attiecīgajā gadījumā – skaita samazināšanu (ņemot vērā sociālo ietekmi), militārā īpašuma un aizsardzības rūpniecības pārveidi un privatizāciju, kā arī palielināt pārredzamību un civilo kontroli.

Tiesu sistēma

– *Serbijā:* pielāgot valsts stratēģiju tiesu sistēmas reformai un turpmākam rīcības plānam, īpaši tiesnešu iecelšanas un pārbaudes laika, kā arī prokuroru autonomijas jomā. Radīt un īstenot IT tīklu, kas paredzēts visu līmeņu prokuroriem; nodrošināt tiesas spriedumu īstenošanu. Turpināt stiprināt spēju, lai sāktu kara noziegumu izskatīšanu valsts tiesās pilnīgā saskaņā ar starptautiskajām saistībām, kā arī sadarbotos ar *ICTY*.

– *Melnkalnē:* nodrošināt pienācīgu tiesnešu apmācības centra darbību. Īstenot tiesu sistēmas IT stratēģiju.

Korupcijas novēršanas politika

– Nodrošināt pilnīgu saskanību ar ANO Konvenciju par cīņu pret korupciju.

CILVĒKTIESĪBAS UN MINORITĀŠU AIZSARDZĪBA

– Īstenot diskriminācijas novēršanas tiesību aktus.

– Nodrošināt bērnu-invalīdu vai minoritāšu bērnu iekļaušanu skolās; reformēt bērnu aprūpes sistēmu.

– Turpināt veicināt minoritāšu integrāciju un labas attiecības starp etniskajām grupām.

REĢIONĀLIE JAUTĀJUMI UN STARPTAUTISKĀS SAISTĪBAS

– Atvieglināt to bēgļu integrāciju, kuri nevēlas atgriezties. *Serbijā:* pieņemt jaunus tiesību aktus bēgļu jautājumos; turpināt īstenot valsts stratēģiju. *Melnkalnē:* īstenot valsts stratēģiju bēgļu jautājumos kā visaptverošas sociālās iekļaušanas un sociālās integrācijas daļu.

Ekonomiskās prasības

Serbijā:

– Turpināt ilgtspējīgu makroekonomisko politiku; turpināt fiskālo pielāgošanu un konsolidāciju, lai turpinātu samazināt ārējo nelīdzsvarotību un ierobežotu inflācijas spiedienu. Noteikt valsts izdevumus par prioritāti gada un vidēja termiņa budžeta plānošanā; īpaši samazināt valsts uzņēmumu un kolektīvā īpašumā esošu uzņēmumu kvazifiskālos zaudējumus. Turpināt īstenot samērīgu algu politiku. Turpināt veicināt pensijas un veselības apdrošināšanas sistēmu reformu.

– Uzlabot budžeta procesu un finanšu pārvaldību; stiprināt spējas izveidi budžeta sagatavošanai un izpildei, lai būtu iespējama prioritāšu noteikšana. Uzlabot finanšu pārvaldību centrālās valdības un pašvaldību līmenī.

– Ja ir radušās aizdomas par krāpšanu vai citiem pārkāpumiem, kuri skar valsts un starptautiskos finanšu līdzekļus, izveidot efektīvas procedūras šādu gadījumu noteikšanai, regulēšanai un uzraudzībai.

– Turpināt lielu valsts uzņēmumu un kolektīvā īpašumā esošu uzņēmumu privatizācijas procesu un attiecīgajā gadījumā – valsts komunālo pakalpojumu uzņēmumu privatizāciju, lai palielinātu privātā sektora īpatsvaru ekonomikā.

– Stiprināt uzņēmējdarbības vidi ar konkurētspējīgiem tirgiem, lai veicinātu privātā sektora un nodarbinātības attīstību, nodrošināt vienādus nosacījumus tirgus dalībniekiem un piekļuvi finansējumam, attīstot finanšu sektoru.

– Stiprināt zemes/nekustamā īpašuma tirgus darbību. Pieņemt un īstenot tiesību aktus par kadastru, kā arī tiesību aktus, ar kuriem ļauj privātīpašumā iegūt zemi pilsētās. Sākt zemes reformu, lielu zemnieku saimniecību pārstrukturēšanu un privatizāciju.

– Turpināt nepieciešamās reformas, lai panāktu atbilstību PTO noteikumiem un saistībām ar nolūku paātrināt procesu, lai pievienotos PTO.

– Sākt izstrādāt un piemērot integrētu pētniecības politiku.

Melnkalnē:

– Turpināt ilgtspējīgu makroekonomisko politiku; turpināt fiskālo pielāgošanu un konsolidāciju, lai turpinātu samazināt ārējo nelīdzsvarotību. Noteikt valsts izdevumus par prioritāti gada un vidēja

termiņa budžeta plānošanā; īpaši samazināt subsīdijas, pārskaitījumus un civildienesta personāla izmaksas. Pastāvīgi samazināt valsts izdevumu īpatsvaru IKP.

– Uzlabot budžeta procesu un finanšu pārvaldību; stiprināt spējas izveidi budžeta sagatavošanai un izpildei, lai būtu iespējama prioritāšu noteikšana. Uzlabot finanšu pārvaldību centrālās valdības un pašvaldību līmenī.

– Ja ir radušās aizdomas par krāpšanu vai citiem pārkāpumiem, kuri skar valsts un starptautiskos finanšu līdzekļus, izveidot efektīvas procedūras šādu gadījumu noteikšanai, regulēšanai un uzraudzībai.

– Stiprināt uzņēmējdarbības vidi ar konkurētspējīgiem tirgiem, lai veicinātu privātā sektora un nodarbinātības attīstību, nodrošināt vienādus nosacījumus tirgus dalībniekiem un piekļuvi finansējumam, attīstot finanšu nozari. Racionalizēt saimnieciskās tiesas procedūras.

– Turpināt nepieciešamās reformas, lai panāktu atbilstību PTO noteikumiem un saistībām ar nolūku paātrināt procesu, lai pievienotos PTO.

– Sākt izstrādāt un piemērot integrētu pētniecības politiku.

Eiropas standarti

IEKŠĒJAIS TIRGUS

Kapitāla brīva kustība

– Turpināt liberalizēt īstermiņa kapitāla un vidēja termiņa kapitāla plūsmas abās *republikās*.

Preču brīva aprite

– Turpināt attīstīt standartizāciju, īpaši – pieņemot Eiropas standartus. Turpināt transponēt pēc jaunās un vispārējās koncepcijas, kā arī pēc vecās koncepcijas veidotās direktīvas. Izveidot tirgus uzraudzības struktūru atbilstoši *acquis.*

Muita un nodokļi

– Turpināt pastāvīgi tuvināt Serbijas un Melnkalnes tiesību aktus muitas un nodokļu jomā *acquis* un turpināt palielināt administratīvo spēju, lai īstenotu muitas tiesību aktus un cīnītos pret korupciju, pārrobežu noziedzību un nodokļu nemaksāšanu.

– Uzlabot pārredzamību un informācijas apmaiņu ar ES dalībvalstīm, lai atvieglotu to pasākumu īstenošanu, kas paredzēti, lai novērstu izvairīšanos no nodokļu maksāšanas un nodokļu nemaksāšanu.

– ***Statistika***

– Abās *republikās:* izveidot uzticamu ekonomisko statistiku.
Izveidot institucionālo spēju, lai apkopotu un publicētu galvenos statistikas datus, kas atbilst Eiropas standartiem, uzņēmējdarbības statistikas, darba tirgus statistikas un nacionālo kontu jomā.

NOZARU POLITIKA

Rūpniecība un MVU

– Abās *republikās:* īstenot Eiropas Mazo uzņēmumu hartu.

Lauksamniecība un zivsaimniecība

– *Serbijā:* turpināt veidot administratīvo spēju, lai noteiktu un īstenotu politiku. Izstrādāt un sākt īstenot lauku attīstības politiku. Turpināt uzlabot tiesību aktus un kontroles veterinārajā, sanitārajā, fitosanitārajā un pārtikas nekaitīguma jomā, ieskaitot vīna laboratorijas. Uzlabot atkritumu apsaimniekošanu un samazināt lauksaimniecības radīto piesārņojumu. Stiprināt lauksaimniecības un pārtikas tirgus sistēmas, ieskaitot kvalitātes kontroles un *HACCP*; samazināt politikas radītus lauksaimniecības tirgu izkropļojumus un reformēt izejvielu rezervju direktorātu. Paplašināt to sugu skaitu, kurās tiek identificēti un reģistrēti dzīvnieki. Sagatavot programmu pārtikas pārstrādes uzņēmumu modernizēšanai, lai izpildītu ES prasības.

– *Melnkalnē:* turpināt veidot administratīvo spēju, lai noteiktu un īstenotu politiku. Izstrādāt un sākt īstenot lauku attīstības politiku. Stiprināt institucionālo spēju pārtikas nekaitīguma jomā. Sagatavot programmu pārtikas pārstrādes uzņēmumu modernizēšanai, lai izpildītu ES prasības. Sākt rīcību, lai identificētu aitas un kazas un reģistrētu to kustību. Sākt rīcību, lai nodrošinātu efektīvu vietējo augu audzēšanas kontroli, īpaši to produktu kontroli, kas pakļauti īpašām ES prasībām. Veikt pasākumus, lai nodrošinātu to, ka tiek panākta lielāka zivsaimniecības politikas atbilstība ES standartiem, īpaši resursu pārvaldības, inspekcijas un kontroles, kā arī tirgus un struktūrpolitikas jomā.

Vide

– Abās *republikās:* turpināt īstenot un ieviest ES tiesību aktiem tuvinātos tiesību aktus. Turpināt īstenot tiesību aktus par vides ietekmes novērtējumu. Ratificēt un sākt īstenot Kioto protokolu. Nodrošināt dzīvotspējīgu finanšu pamatu, lai īstenotu vidēja līdz ilga termiņa vides aizsardzības politiku.

– *Serbijā:* pieņemt uz sākt īstenot stratēģijas gaisa piesārņojuma, atkritumu apsaimniekošanas un dabas aizsardzības jomā. Turpināt īstenot valsts vides aizsardzības stratēģiju un ūdens stratēģiju. Turpināt stiprināt vides iestāžu un struktūru administratīvo spēju; sākt īstenot daudzgadu plānu ieguldījumu finansēšanai. Pabeigt tādas iekārtas būvniecību, kas paredzēta bīstamu atkritumu apstrādei un drošai glabāšanai.

– *Melnkalnē:* turpināt tuvināt tiesību aktus ES tiesību aktiem un standartiem, īpaši tiesību aktiem gaisa piesārņojuma, ūdens un atkritumu jomā. Sākt īstenot zemes izmantošanas plānu un visaptverošu vides aizsardzības stratēģiju. Izstrādāt visaptverošu vides aizsardzības stratēģiju (ūdens, atkritumi, gaiss). Sākt īstenot ilgtspējīgas attīstības stratēģiju un nozaru stratēģijas (integrēta piekrastes zonu pārvaldība, bioloģiskā daudzveidība, klimata pārmaiņas). Stiprināt to nozaru ministriju un iestāžu administratīvo spēju, kuras atbild par vides plānošanu, atļauju izsniegšanu, inspekcijām un uzraudzību, kā arī projektu vadību.

Transporta politika

– Abās *republikās:* stiprināt spējas izveidi, ieskaitot projektu sagatavošanu lieliem ieguldījumiem. Turpināt rezervēt pietiekamus resursus transporta infrastruktūru un iestāžu uzturēšanai.

– Īstenot starptautiskās saistības atbilstoši Starptautiskās jūrniecības organizācijas konvencijām un uzlabot flotes kuģošanas drošības nosacījumus, ievērojot Parīzes saprašanās memorandu.

Enerģētika

– Abās *republikās:* pieņemt un īstenot ekoloģiski ilgstspējīgas enerģētikas politikas ilgtermiņa stratēģiju.

– Turpināt īstenot reģionālās un starptautiskās saistības šajā jomā, lai izveidotu konkurētspējīgu reģionālu enerģijas tirgu.

Informācijas sabiedrība un plašsaziņas līdzekļi

– Abās *republikās:* transponēt un īstenot jauno ES tiesību pamatu elektroniskai saziņai. Nodrošināt regulējošo iestāžu neatkarību, pietiekamus resursus un speciālas zināšanas. Sākt pielāgošanu ES *acquis* audiovizuālajā jomā.

Finanšu kontrole

– Izstrādāt un īstenot decentralizētas pārvaldības atbildības un funkcionāli neatkarīgas iekšējās revīzijas principus saskaņā ar starptautiski pieņemtiem standartiem un ES paraugpraksi.

– Stiprināt augstākās revīzijas iestādes darbības spēju, kā arī funkcionālo un finansiālo neatkarību.

– Attīstīt procedūras un administratīvās spējas, lai nodrošinātu efektīvu ES finanšu interešu aizsardzību.

TIESISKUMS, BRĪVĪBA UN DROŠĪBA

Vīzas, robežkontrole, patvērums un migrācija

– Abās *republikās:* izveidot tehnisko infrastruktūru un cilvēkresursu nodrošinājumu, lai īstenotu integrēto robežas pārvaldības politiku, ieskaitot robežpolicijas un muitas dienestu stiprināšanu. Uzlabot pārrobežu savienojumus, izveidojot jaunus robežpārejas punktus. Veicināt to republiku iestāžu sadarbību, kuras ir atbildīgas par cīņu pret cilvēku tirdzniecību.

Policija

– Abās *republikās:* turpināt pārstrukturēt; nodrošināt atbildību; reformēt policijas izglītības jomu; nodrošināt tiesībaizsardzības iestāžu sadarbību.

Cīņa pret organizēto noziedzību un terorismu

– Abās *republikās:* izstrādāt efektīvu liecinieku aizsardzības sistēmu, iekļaujot arī reģionālus elementus. Pastiprināt cīņu pret ekonomiskajiem un finanšu noziegumiem (ieskaitot nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu un valūtu viltošanu), krāpšanu un korupciju, kā arī uzlabot attiecīgos tiesību aktus. Veicināt ES dalībvalstu norīkotu sadarbības koordinatoru izmantošanu attiecīgajās valsts iestādēs, kas nodarbojas ar cīņu pret organizēto noziedzību. Īstenot Palermo konvenciju pret starpvalstu organizēto noziedzību.

– *Serbijā:* stiprināt Iekšlietu ministrijas darbības spēju (īpaši direktorātu organizētās noziedzības jautājumos). Izstrādāt procedūras un izveidot spēju, lai apmainītos ar informāciju starp iestādēm.

– *Melnkalnē:* palielināt administratīvo un tiesu sistēmas spēju īstenot krimināLkodeksu attiecībā uz organizēto noziedzību. Stiprināt Iekšlietu ministrijas nodaļu cīņai pret organizēto noziedzību un nodrošināt visu tiesībaizsardzības iestāžu sadarbību.

KOSOVA, kā noteikts ANO Drošības padomes 1999. gada 10. jūnija Rezolūcijā Nr. 1244

3.1. Īstermiņa prioritātes

– Lai garantētu drošu, demokrātisku un etniski daudzveidīgu Kosovu, jāveicina ANO Drošības padomes atbalstīto Kosovas standartu īstenošana.

– Šim nolūkam jāīsteno šādas prioritātes.

Galvenās prioritātes

– Nodrošināt pilnīgu tiesiskuma ievērošanu un īstenot „absolūtas neiecietības" politiku pret korupciju, organizēto noziedzību un finanšu noziegumiem.

– Nodrošināt demokrātisku valsts vadību un sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu visiem cilvēkiem Kosovā, kā arī izveidot profesionālu, atbildīgu, pieejamu, reprezentatīvu un pārredzamu valsts pārvaldi, kas būtu brīva no politiskās ietekmes.

– Radīt ilgtspējīgas etniskas daudzveidības klimatu, kas veicinātu atgriešanos. Nodrošināt cieņu, drošību, pārvietošanās brīvību un dalību attiecībā uz visām kopienām. Skaidri nosodīt visas naidīguma izpausmes pret minoritātēm. Enerģiski veikt kriminālvajāšanu visu noziegumu gadījumā, kas veikti starp etniskajām grupām.

– Radīt nosacījumus ieguldījumiem, tirdzniecībai un ekonomikas izaugsmei.

– Nodrošināt pilnīgu sadarbību ar ANO Starptautisko Kara noziegumu tribunālu bijušajai Dienvidslāvijai *(ICTY)*.

– Pilnībā ievērot ANO Drošības padomes Rezolūciju Nr. 1244 (ANODPR 1244) un intensīvāk risināt labi sagatavotu dialogu ar Belgradu. Demonstrēt konstruktīvu attieksmi.

Politiskās prasības

DEMOKRĀTIJA UN TIESISKUMS

Pašpārvaldes pagaidu iestādes

– Nodrošināt pilnīgi efektīvu Asamblejas un tās komiteju, valdības un pašvaldību darbību, ieskaitot pilnīgu attiecīgo procedūras noteikumu, kā arī visu kopienu tiesību un interešu ievērošanu.

– Palielināt izpildvaras kontroli, ko veic Asambleja, ka arī šīs asamblejas atbildību un pārredzamību.

– Palielināt minoritāšu pārstāvniecību visās iestādēs un civildienestā pašvaldību un centrālajā līmenī.

– Sagatavot un veikt iedzīvotāju un mājokļu skaitīšanu, pilnībā ievērojot starptautiskos standartus.

Vēlēšanas

– Organizēt brīvas, godīgas un pārredzamas vēlēšanas. Stiprināt neatkarīgu un etniski daudzveidīgu centrālo vēlēšanu komisiju, lai savlaicīgi organizētu 2006. gada vēlēšanas.

– Nodrošināt pienācīgus vēlēšanu iecirkņus, drošību un citus pasākumus visām kopienām, lai tās varētu izmantot savas vēlēšanu tiesības. Radīt iespēju valsts iekšienē pārvietotiem cilvēkiem un bēgļiem piedalīties vēlēšanās, pat ja to spēja atgriezties Kosovā ir ierobežota.

Valsts pārvalde

– Izmantot pārredzamas procedūras civildienesta ierēdņu, ieskaitot Kosovas aizsardzības korpusu, *(KPC*), policijas un tiesu sistēmas, kā arī finanšu pārvaldības personālu, pieņemšanai darbā, pārcelšanai, novērtēšanai, paaugstināšanai amatā, vadībai un atlaišanai.

– Uzlabot galveno sabiedrisko pakalpojumu kvalitāti un pieejamību visām kopienām, tostarp lai samazinātu pieprasījumu pēc paralēlu struktūru sniegtajiem pakalpojumiem.

– Izveidot un saglabāt efektīvas valsts dienesta apmācības iestādes, kas ir brīvas no politiskas ietekmes. Uzlabot augstākās vadības apmācību. Pārveidot Kosovas valsts pārvaldes institūtu par iestādi, kas spēj sniegt profesionālo apmācību visiem civildienesta ierēdņiem.

– Pieņemt likumu par ārkārtēju situāciju vadību un turpināt uzlabot attiecīgo Kosovas iestāžu darbību, profesionalitāti un sadarbību, ieskaitot *KPC*, aizsardzības jautājumu jomā.

– Veicināt vietējo pašvaldību reformu, ņemot vērā visu Kosovas kopienu viedokļus un intereses, ieskaitot pienācīgu budžeta resursu piešķiršanu un lielākas administratīvās spējas nodrošināšanu, lai veicinātu decentralizācijas procesu.

Tiesu sistēma

– Nodrošināt efektīvas un bezpartejiskas tiesas, kas ir brīvas no politiskās ietekmes.

– Aizsargāt lieciniekus.

– Īstenot automātisko lietu pārvaldības sistēmu, lai samazinātu nepabeigto tiesas procesu skaitu, īpaši civillikuma darbības jomā. Nodrošināt civiltiesas nolēmumu izpildi.

– Turpināt veidot juridiskās izglītības un apmācības sistēmu, īpaši tiesnešiem, prokuroriem un administratīvajam personālam. Pieņemt un īstenot likumu par Kosovas tieslietu institūtu un pārveidot to par pastāvēt spējīgu iestādi, kas ir atbildīga par juridisko apmācību.

– Stiprināt vietējās tiesas un policijas rīcību, lai nepieļautu, piemērotu sodus un apkarotu nelikumīgu īpašuma piesavināšanos, izmantošanu un būvniecību.

– Stiprināt prokuratūru, lai nodrošinātu to, ka tā atbilst autonomijas un bezpartejiskuma principiem.

– Izveidot no politiskas ietekmes brīvu iespēju pārņemt kompetenci tieslietu un iekšlietu jomā.

Korupcijas novēršanas politika

– Īstenot likumu par korupcijas apkarošanu. Izveidot korupcijas novēršanas iestādi. Pieņemt un īstenot korupcijas novēršanas plānu.

CILVĒKTIESĪBAS UN MINORITĀŠU AIZSARDZĪBA

– Nodrošināt bezpartejiskas iestādes – ombuds – pastāvīgu neatkarīgu darbību un finansiālu dzīvotspēju un pienācīgu ombuda ieteikumu ievērošanu.

– Atvieglināt un veicināt visu kopienu bēgļu un pārvietoto personu atgriešanos un pabeigt atjaunot 2004. gada marta notikumos sabojātos un izpostītos īpašumus, ieskaitot vēsturiskas un reliģiska rakstura vietas.

– Stiprināt administratīvās struktūras un atbildības mehānismus ministrijā, kas nodarbojas ar kopienu un atgriešanās jautājumiem. Turpināt izstrādāt un īstenot kopīgo stratēģisko pamatu kopienu un atgriešanās jautājumos un izstrādāt mehānismus pašvaldību līmenī, lai atvieglotu bēgļu un minoritāšu kopienu ilgtspējīgu integrāciju.

– Pieņemt un ieviest efektīvu likumu par oficiālajām valodām un izveidot efektīvu mehānismu, lai uzraudzītu tā īstenošanu.

– Nokārtot ar neoficiālām dzīvesvietām saistītos jautājumus. Rast ilgtspējīgus repatriācijas risinājumus to čigānu minoritātes kopienu integrācijai, kuras dzīvo nometnēs, kurās ir bīstami dzīves apstākļi, un valsts iekšienē pārvietoto grupām, kas dzīvo neoficiālos centros.

– Pieņemt likumu par kultūras mantojuma saglabāšanu un izveidot administratīvos mehānismus, lai nodrošinātu tā īstenošanu.

– Pieņemt likumu par sabiedrisko raidorganizāciju un likumu par goda aizskaršanu. Konsolidēt plašsaziņas līdzekļu pašregulēšanas sistēmu, izveidojot neatkarīgu plašsaziņas līdzekļu komisiju, efektīvi darbojoties preses padomei un īstenojot preses likumu.

– Izveidot pienācīgu tiesisko regulējumu nevalstiskajām organizācijām un nodrošināt to, ka tās var brīvi darboties, izmantojot šo regulējumu.

– Pabeigt tiesību aktu un rīcības izstrādāšanu, lai aizsargātu īpašuma tiesības jo īpaši attiecībā uz īpašuma tiesību valdījumu un apsaimniekošanu un tiesības uz mājokli un komerciālu īpašumu, ieskaitot tiesisko regulējumu būvniecībai. Saskaņot pašvaldību regulējumu un izveidot mehānismu, lai efektīvi atrisinātu strīdus, kas saistīti ar komerciālo un lauksaimniecības īpašumu. Informēt iedzīvotājus par nelikumīgas būvniecības sekām.

– Izstrādāt un īstenot stratēģiju, ieskaitot ilgtpējīgu turpmāku regulējumu attiecībā uz mājokļa un īpašuma direktorātu, lai īstenotu visas atlikušās mājokļa īpašuma prasības.

– Uzlabot pamatskolas un vidusskolas izglītības, augstākās izglītības, kā arī vispārējo mācību un arodmācību kvalitāti.

– Nodrošināt efektīvu diskriminācijas novēršanas likuma īstenošanu.

– Veikt konkrētus pasākumus, lai nepieļautu un vērstos ar soda pasākumiem pret visu veidu vardarbību pret sievietēm.

REĢIONĀLIE JAUTĀJUMI UN STARPTAUTISKĀS SAISTĪBAS

– Stiprināt reģionālo sadarbību un labas kaimiņattiecības.

– Pabeigt un īstenot brīvās tirdzniecības nolīgumus reģionā un piedalīties visās nozīmīgajās reģionālajās iniciatīvās, īpaši tajās, kas paredzētas atbilstoši stabilitātes paktam.

Ekonomiskās prasības

– Pabeigt privatizācijas procesu saskaņā ar Kosovas Trasta aģentūras grafiku.

– Pabeigt valsts uzņēmumu, proti, elektrības apgādes uzņēmuma, dzelzceļa, komunālās apkures uzņēmuma, kā arī pakalpojumu sniedzēju ūdens un atkritumu jomā, inkorporāciju. Īstenot turpmākus pārstrukturēšanas pasākumus, lai uzlabotu to vadību, efektivitāti un finansiālo ilgtspēju. Turpināt stiprināt reglamentējošos noteikumus komunālo pakalpojumu uzņēmumiem un veicināt neatkarīgo regulatoru administratīvo spēju.

– Stiprināt valsts finanšu pārredzamību un ilgtspēju. Nodrošināt 2006. gada budžeta saskanību ar konsolidēto vidēja termiņa izdevumu programmu.

– Noteikt un īstenot makroekonomiskās un budžeta prioritātes ciešā sadarbībā ar SVF.

– Veicināt fiskālo disciplīnu un labāku valsts izdevumu kontroli. Ja ir radušās aizdomas par krāpšanu vai citiem pārkāpumiem, kuri skar valsts un starptautiskos finanšu līdzekļus, izveidot efektīvas procedūras šādu gadījumu noteikšanai, regulēšanai un uzraudzībai

– Turpināt izstrādāt likumīgo un politikas pamatu tirdzniecības politikai un ar tirdzniecību saistītai politikai, nodrošinot saskanību ar ES un PTO prasībām. Izsludināt un īstenot likumu par ārējo tirdzniecību.

Eiropas standarti

– Stiprināt visu to iestāžu administratīvo spēju, kuras atbild par politikas un tiesību aktu efektīvu pārbaudi attiecībā uz to saskanību ar ES prasībām, īpaši atbalstot struktūras, kuru kompetencē ir jautājumi, kas saistīti ar tuvināšanos Eiropai.

IEKŠĒJAIS TIRGUS

Preču brīva aprite

– Sagatavot nepieciešamos tiesību aktus un izveidot infrastruktūru attiecībā uz standartizāciju, sertificēšanu, metroloģiju, akreditēšanu un atbilstības novērtēšanu, ņemot vērā komplementaritāti ar reģionu.

– Īstenot likumu par iekšējo tirdzniecību.

Kapitāla brīva kustība

– Pieņemt piemērotas piesardzīgas prasības un stiprināt uzraudzības procesu finanšu nozarē.

Muita un nodokļi

– Stiprināt muitas pārvaldes spēju cīnīties pret korupciju un pārrobežu noziedzību. Stiprināt krimināllizmeklēšanas nodaļas spēju.

– Nodrošināt to pienākumu pastāvīgu ievērošanu, kuri attiecas uz preferenciālu tirdzniecības pasākumu (izcelsme) īstenošanu.

– Apņemties ievērot rīcības kodeksa principus attiecībā uz uzņēmējdarbības aplikšanu ar nodokļiem un nodrošināt to, ka jauni pasākumi nodokļu jomā atbilst šiem principiem.

Valsts iepirkums

– Pieņemt un efektīvi īstenot pārskatīto valsts iepirkuma likumu, ieskaitot attiecīgos īstenošanas tiesību aktus. Izveidot efektīvas pārskatīšanas procedūras.

Intelektuālā īpašuma likums

– Izstrādāt un īstenot tiesību aktus par intelektuālā, rūpnieciskā un komerciālā īpašuma tiesību aizsardzību. Noteikt vidēja termiņa stratēģiju, lai uzlabotu šo tiesību ievērošanu.

Statistika

– Izveidot pirmo uzticamo nacionālo kontu statistikas kopumu.

NOZARU POLITIKA

Rūpniecība un MVU

– Pieņemt vidēja termiņa stratēģiju par MVU politiku, ieskaitot MVU atbalsta iestādes un ieguldījumu veicināšanas iestādes izveidi. Turpināt īstenot Eiropas Mazo uzņēmumu hartu.

– Pieņemt tādu vispārēju mērķu finanšu pārskatu sistēmu, kas atbilst Kosovas apstākļiem, ierobežojot SFPS/SGS izmantošanu tikai attiecībā uz sabiedriskas intereses iestādēm un pilnībā izmantojot 4. un 7. uzņēmējdarbības tiesību direktīvā paredzētos izņēmumus.

Lauksamniecība un zivsaimniecība

– Izstrādāt un sākt īstenot lauku attīstības politiku.

– Turpināt pielāgot tiesību aktus ES *acquis* veterinārajā un fitosanitārajā jomā.

– Pielāgot liellopu identificēšanas un reģistrēšanas sistēmu ES prasībām.

Vide

– Sagatavot tiesību aktus par vides ietekmes novērtējumu pieņemšanu un īstenošanu atbilstoši ES *acquis*.

– Sagatavot visaptverošu rīcības plānu vides jomā, īpaši attiecībā uz veselības aizsardzības jautājumiem, lai to tuvinātu ES *acquis.*

– Sagatavot pasākumus, lai informētu iedzīvotājus un veicinātu pilsoniskās sabiedrības interesi par vides jautājumiem.

Transporta politika

– Īstenot Saprašanās memorandu par Dienvidaustrumeiropas galvenā reģionālā transporta tīkla izveidi, ieskaitot transporta novērošanas dienestu.

– Īstenot likumu par ceļu transportu. Pieņemt likumu par ceļu drošību un sākt īstenot pasākumus šajā jomā.

– Stiprināt transporta plānošanas jomas spēju pieņemt un sākt īstenot transporta politikas pamatu, ieskaitot vairākposmu transporta stratēģijas izstrādi centrālā un vietējā līmenī.

– Turpināt uzlabot uz datiem balstīto aktīvu pārvaldību attiecībā uz uzturēšanu un atjaunošanu.

– Turpināt pielāgot tiesību aktus aviācijas jomā ES *acquis*, ņemot vērā Eiropas Kopējo gaisa telpu *(ECAA)*.

– Stiprināt civilo Prištinas lidostas darbības nodrošinātāju, tā personālu un tehniskās iespējas, lai garantētu pienācīgu drošības līmeni un pareizu un atbildīgu pārvaldību.

Enerģētika

– Sākt īstenot saistības, kas pieņemtas Enerģētikas Kopienas līgumā. Nodrošināt elektroenerģijas apgādes uzņēmuma dzīvotspēju un ilgtspēju, īpaši – ievērojami uzlabojot maksas iekasēšanu un vadības struktūras.

Informācijas sabiedrība un plašsaziņas līdzekļi

– Pieņemt un sākt īstenot politiku attiecībā uz elektronisko sakaru tīkliem un pakalpojumiem, lai radītu stabilu konkurētspējīgu vidi ar mērķi piesaistīt ārvalstu ieguldījumus.

Finanšu kontrole

– Izstrādāt valsts iekšējās finanšu kontroles stratēģiju kā pamatu, lai īstenotu vidēja termiņa ieteikumus šajā jomā.

TIESISKUMS, BRĪVĪBA UN DROŠĪBA

Vīzas, robežkontroles, patvērums un migrācija

– Stiprināt sadarbību starp iestādēm, kas atbild par robežu pārvaldību.

Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas apkarošana

– Nodrošināt to, ka finanšu informācijas centrs efektīvi īsteno savu uzdevumu, vācot un analizējot datus par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu.

Narkotikas

– Turpināt stiprināt vietējo spēju narkotiku izmeklēšanas jomā.

Policija

– Uzlabot noziegumu izmeklēšanas efektivitāti. Pieņemt un īstenot tiesību aktus, lai izveidotu Kosovas policijas dienestu *(KPS)* un stiprinātu tā izmeklēšanas un iekšējās kontroles spējas. Stiprināt tā vadību.

– Nodrošināt to, ka turpmākā akadēmija sabiedriskās drošības izglītības un apmācības jomā būs neatkarīga un profesionāla izglītības iestāde.

Cīņa pret organizēto noziedzību un terorismu

– Turpināt stiprināt vietējo spēju direktorātā, kas nodarbojas ar organizētās noziedzības jautājumiem *KPS*. Īstenot rīcības plānu, lai apkarotu cilvēku tirdzniecību.

3.2. Vidēja termiņa prioritātes

Politiskās prasības

DEMOKRĀTIJA UN TIESISKUMS

Valsts pārvalde

– Turpināt ilgtspējīgu valsts pārvaldes reformu, ievērojot budžeta ierobežojumus. Uzlabot vietējo pārvalžu spēju vienlīdzīgi un efektīvi sniegt pakalpojumus to vēlēšanu apgabalos.

Tiesu sistēma

– Noteikt un konsolidēt pilnīgu likumu kopumu, kurā ievērotas visu kopienu tiesības un intereses, izmantojot visus pašlaik Kosovā piemērojamos tiesību avotus.

– Izstrādāt un īstenot visaptverošu stratēģiju, lai nostiprinātu tiesu sistēmas neatkarību, kā arī kriminālvajāšanas sistēmas autonomiju.

– Stiprināt tiesu sistēmas un tiesībaizsardzības iestāžu administratīvo spēju un efektivitāti. Nodrošināt visaptverošas juridiskās palīdzības sistēmas dzīvotspēju. Izstrādāt alternatīvu strīdu izšķiršanas mehānismu.

– Uzlabot brīvības atņemšanas iestāžu sistēmu, īpaši veltot uzmanību drošībai, kontrolei, vadībai, profesionālajai apmācībai un atkaliekļaušanas sistēmām, kā arī iestāžu apstākļiem.

CILVĒKTIESĪBAS UN MINORITĀŠU AIZSARDZĪBA

– Pieņemt tiesību aktus, izveidot un ievērot mehānismus cilvēktiesību un minoritāšu tiesību aizsardzībai atbilstoši Eiropas Padomes ieteikumiem.

– Nodrošināt dzīvotspējīgu minoritāšu kopienu pastāvēšanu un to nediskriminējošu piedalīšanos sabiedrības dzīvē, veicot konkrētus pasākumus, lai nodrošinātu to drošību, pārvietošanās brīvību, kā arī līdztiesīgu sabiedrisko un vispārējo pakalpojumu sniegšanu tiem, kā arī to piekļuvi šiem pakalpojumiem.

– Īstenot likumu par dzimumu līdztiesību. Nodrošināt sieviešu līdztiesību visās esošajās politikas jomās un tiesību aktos.

– Izstrādāt integrētu kultūras mantojuma saglabāšanas politiku. Aktīvi iesaistīties sabiedrības informēšanā par kultūras mantojumu un tā saglabāšanu.

– Nodrošināt to, ka sabiedriskā raidorganizācija veic savu uzdevumu kā sabiedrisks dienests, kas sniedz pakalpojumus visām kopienām un visās valodās. Veicināt minoritāšu raidorganizāciju un atvieglināt minoritāšu plašsaziņas līdzekļu ilgtspēju. Nodrošināt vienādas iespējas gan privātajiem, gan sabiedriskajiem plašsaziņas līdzekļiem.

– Nodrošināt to, ka Kosovas kadastrs un pašvaldību kadastri piedāvā pārredzamu, nediskriminējošu un neierobežotu piekļuvi datiem par īpašumiem un tajos ir izveidoti darbojošies atbildības nodrošināšanas mehānismi.

REĢIONĀLIE JAUTĀJUMI UN STARPTAUTISKĀS SAISTĪBAS

– Turpināt stiprināt reģionālās un starptautiskās sadarbības mehānismus tiesībaizsardzības jomā, ieskaitot aizdomās turētu un notiesātu personu nodošanu un savstarpēju juridisku palīdzību tiesu iestādēm.

Ekonomiskās prasības

– Sagatavot bāzi aizņēmumu un parāda pārvaldības spējas izveidei.

– Pārbaudīt iespējamos garantiju mehānismus, lai piesaistītu ārvalstu ieguldījumus, īpaši – sadarbojoties ar Daudzpusēju ieguldījumu garantiju aģentūru.

– Uzlabot nodokļu sistēmu un stiprināt nodokļu pārvaldes spēju uzlabot nodokļu iekasēšanu.

– Izstrādāt elastīgu sociālo politiku, lai veicinātu nodarbinātību un sociālo kohēziju un risinātu nabadzības un sociālās izstumtības problēmas.

– Izveidot banku sektora spēju sniegt konkurētspējīgus banku pakalpojumus un ilgtermiņa konkurētspējīgu finansējumu. Nodrošināt uzticamu un efektīvu banku, apdrošināšanas un pensiju fondu uzraudzību.

– Paātrināt tāda vidēja termiņa attīstības stratēģijas un plāna izstrādi, kas ir saistīts ar nozaru stratēģijām, kurā ņemta vērā nabadzības novēršanas nepieciešamība un kurš atbilst vidēja termiņa izdevumu un valsts ieguldījumu programmai.

Eiropas standarti

IEKŠĒJAIS TIRGUS

Preču brīva aprite

– Sākt transponēt pēc jaunās un vispārējās koncepcijas, kā arī pēc vecās koncepcijas veidotās direktīvas.

– Turpināt transponēt Eiropas standartus *(EN)*.

– Izveidot tirgus uzraudzības struktūru.

Muita un nodokļi

– Turpināt pastāvīgi tuvināt tiesību aktus muitas un nodokļu jomā ES *acquis* un turpināt palielināt administratīvo spēju, lai ieviestu tiesību aktus un cīnītos pret korupciju, pārrobežu noziedzību un nodokļu nemaksāšanu.

Valsts iepirkums

– Nodrošināt to, ka visu līmeņu valsts līgumslēdzējas iestādes efektīvi īsteno valsts iepirkuma noteikumus, tostarp izveidojot darbības instrumentus, nodrošinot apmācību un stiprinot administratīvo spēju.

Intelektuālā īpašuma likums

– Turpināt ieviest intelektuālā, rūpnieciskā un komerciālā īpašuma tiesības atbilstoši vidēja termiņa stratēģijai.

Statistika

– Pielikt lielākas pūles, lai izveidotu uzticamu statistikas sistēmu.

NOZARU POLITIKA

Rūpniecība un MVU

– Turpināt īstenot Eiropas Mazo uzņēmumu hartu un vidēja termiņa MVU stratēģiju.

– Turpināt pakāpeniski pielāgot uzņēmējdarbības tiesības, ieskaitot finanšu pārskatu standartus.

Lauksamniecība un zivsaimniecība

– Izstrādāt politiku un reglamentējošos noteikumus, lai atbalstītu dzīvotspējīgu zemes reformu. Atbalstīt lauksaimniecības zemes aizsardzību pret neplānotu pilsētas attīstību.

– Sākt rīcību, lai identificētu aitas un kazas un reģistrētu to kustību.

– Sagatavot programmu pārtikas pārstrādes uzņēmumu modernizēšanai.

– Sākt rīcību, lai nodrošinātu efektīvu vietējo augu audzēšanas kontroli, īpaši to produktu kontroli, kas pakļauti īpašām ES prasībām.

Vide

– Pieņemt un īstenot rīcības plānu vides jomā, lai to tuvinātu ES *acquis*.

– Īstenot un atbalstīt pasākumus, lai informētu iedzīvotājus un veicinātu pilsoniskās sabiedrības interesi par vides jautājumiem.

Transporta politika

– Turpināt īstenot Saprašanās memorandu par Dienvidaustrumeiropas galvenā reģionālā transporta tīkla izveidi.

Enerģētika

– Izstrādāt likumīgo pamatu un reglamentējošos noteikumus, lai veicinātu valsts un privātās partnerības un jaukta tipa ieguldījumus enerģētikas nozarē atbilstoši secinājumiem, kas atspoguļoti pētījumā par ieguldījumu veicināšanu.

Informācijas sabiedrība un plašsaziņas līdzekļi

– Īstenot tiesību aktus par elektroniskajiem sakaru tīkliem un pakalpojumiem un stiprināt neatkarīga regulatora pozīciju.

Finanšu kontrole

– Finanšu ministrijas vadībā izstrādāt un īstenot decentralizētas pārvaldības atbildības un funkcionāli neatkarīgas iekšējās revīzijas principus saskaņā ar starptautiski pieņemtiem standartiem un ES paraugpraksi, izmantojot saskaņotus tiesību aktus un pienācīgu administratīvo spēju.

– Stiprināt augstākās revīzijas iestādes darbības spēju, kā arī funkcionālo un finansiālo neatkarību.

TIESISKUMS, BRĪVĪBA UN DROŠĪBA

Narkotikas

– Izstrādāt un īstenot efektīvus tiesību aktus un stratēģijas, lai apkarotu narkotiku tirdzniecību un ļaunprātīgu izmantošanu.

Cīņa pret organizēto noziedzību un terorismu

– Izstrādāt un īstenot visaptverošu stratēģiju, lai apkarotu organizēto noziedzību, finanšu noziegumus un terorismu. Stiprināt vietējās spējas izmeklēt organizētās noziedzības darbības. Stiprināt tiesu sistēmas spējas veikt kriminālvajāšanu un sākt tiesas procesus organizētās noziedzības un finanšu noziegumu lietās.

– Izstrādāt ieroču ievākšanas stratēģiju, pabeigt un panākt to, ka tiek ievēroti tiesību akti, kas attiecas uz kājnieku ieročiem.